

14. august 2009

EM 2009/22

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 35 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat: Hvilke tiltag skal der til for at bryde den negative sociale arv, således at eventuelle mønsterbrydere hjælpes til at tage skridtet fra deres sociale arv til et bedre liv?

(Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokraterne)

Begrundelse:

Grønland er måske nok stort, når vi tæller kvadratkilometer. Men når vi tæller hoveder, så er vort land meget småt. Det betyder, at vi i høj grad har brug for, at alle grønlandere er i stand til at yde en indsats for samfundet.

Sådan er det ikke i dag, hvor en del af befolkningen slæber rundt på tunge mentale byrder som følge af en hård barndom. Mange af disse byrder bliver på den ene eller den anden måde givet videre til næste generation. Dette skal stoppes, og det kan kun ske gennem mønsterbrydning – det vil sige at de unge skal turde vælge en anden vej end deres forældre. Dette er beviseligt svært for mange, og derfor skal vi fra samfundets side gøre vores til at hjælpe unge med problemer til at bryde de mønstre, som de er opvokset med.

Med andre ord gælder det om at få så mange som muligt til at bryde den negative sociale arv. Social arv vil sige, at et menneske overtager viden, holdninger og personlighedstræk fra forældrene gennem opvæksten. Social arv beskriver imidlertid oftest overførelsen af påvirkning fra forældre til børn, når der er tale om negativ arv. Altså hvor børnene bliver bærere af de samme belastende livs-omstændigheder og reaktionsmønstre som forældrene.

Selve indholdet i begrebet er dog vigtigt. Det udtrykker det forhold, at der i et samfund eksisterer en betydelig ulighed. Den andel af befolkningen, der har de dårligste sociale og økonomiske kår har oftest også de dårligste livsvilkår i almindelighed - f.eks. hvad angår kulturelle og uddannelsesmæssige forhold. De har også den dårligste sundhed, og de har ringere politisk indflydelse sammenlignet med de dele af befolkningen, der har de bedste vilkår.

I et sådant samfund er der også tale om, at børnene fra de dårligst stillede familier har sværere ved at opnå en plads på «solsiden». Det gælder i alle henseender: de har en større risiko end andre for ikke at få en uddannelse, ikke at få et solidt og godt netværk, ikke at få et sundt og godt liv osv. Det er denne sociale formidling af ulighed, der er det centrale indhold i begrebet social arv.

Heldigvis er det sådan, at mange børn i dag bryder den negative sociale arv (mønsterbrydere), men der er stadig for mange, som ikke gør det. På den baggrund ser Demokraterne en betydelig samfundsmæssig fordel i, at disse mønsterbrydere fortæller deres historier, så endnu flere kan bryde den negative sociale arv.

Demokraterne forestiller sig, at der findes mønsterbrydere i samtlige byer i Grønland, og det bør derfor være muligt at opstille et landsdækkende korps af mønsterbrydere til at holde foredrag.

Med disse ord ønsker jeg Inatsisartuts medlemmer en god og livlig debat.